

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Griffie Commissie Economische Zaken
mevrouw A.C.W. de Vos

Per e-mail: cie.ez@tweedekamer.nl

Wageningen, 3 oktober 2016

Kenmerk : 166/ae_4/ 41/jk
Dossier : JK - losse zaken

Geachte heer, mevrouw,
Ter voorbereiding op het rondetafelgesprek dat is gepland voor donderdag 6 oktober 2016 stuur ik u bijgaand mijn notitie met aanbevelingen.

Aanbeveling

Voor het Wetsvoorstel invoering fosfaatrechten voor melkveehouderij beveel ik ruime knelgevallenregeling op te nemen voor de totale 'latente ruimte'. Bij berekening van de totale fosfaatproductie moet de geëxporteerde fosfaat buiten beschouwing worden gelaten. Indien de fosfaatproductie dan nog te hoog is, adviseer ik een opkoopregeling voor fosfaat op te nemen of een schadeloosstelling. Als een generieke korting nodig is, adviseer ik deze zo laag mogelijk te houden met een maximum van 4 procent.

Aanleiding

De productie van fosfaat in mest is te hoog om te blijven voldoen aan de derogatie-eisen. Het wetsvoorstel 34 532 wil de fosfaatproductie uit melkvee terugdringen. De knelgeval- lenregeling hierin is echter zeer summier. Dit houdt in dat alle bedrijven die op de referen- tiedatum 2 juli 2015 beschikten over 'latente ruimte' hiervoor geen melkveefosfaatrechten krijgen. Zo krijgt bijvoorbeeld een bedrijf dat op 2 juli 2015 beschikte over een bouwver- gunning, maar de stal nog niet (volledig) had gerealiseerd en het vee nog niet hield, geen melkveefosfaatrechten voor het aantal stuks melkvee dat hij daadwerkelijk hield.

Met dit wetsvoorstel houdt het kabinet het aantal uitgegeven melkveefosfaatrechten nu wellicht lager, maar na juridische procedures zal het alsnog (veel) rechten moeten toe- kennen. Het wetsvoorstel geeft daarmee onvoldoende uitvoering aan zijn eigen doel. Daarbij komt dat het ook onevenredig veel lasten met zich brengt voor ondernemers die hun recht moeten halen.

Agro Business Park 3
Postbus 150
6700 AD Wageningen
T (0317) 42 53 00
F (0317) 42 19 22
E wag@aens.nl

www.aens.nl

advocaten
mr J.H. van Vliet
mr B. Nijman
mr P.H.N. van Spanje
mw mr F.C. Hilderink
mw mr ir W. de Jongh
(MfN-registermediator)
mw mr ir J.M.M. Kroon
mw mr M. Verkuijl-Boessenkool
mr M.J.H. van Baalen

Alle diensten en/of werkzaamheden worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht met A&S Advocaten B.V. te Wageningen (handels- register nr. 09 07 01 36, BTW nr. NL.0087.30.660.B01). Daarop zijn algemene voorwaarden van toepassing die zijn gedeponeerd bij de K.v.K. te Arnhem. Deze zijn in te zien op de website. Daarin wordt onder meer de aansprakelijkheid beperkt tot het bedrag waarop de afgesloten beroepsaansprakelijkheids- verzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het eigen risico onder die verzekering.

Ook wordt de fosfaatproductie voor een bedrijf niet reëel gemeten, omdat wordt uitgegaan van de forfaitaire productienorm, terwijl juist via het voer (BEX) de reële fosfaatproductie al veel lager is.

De Afdeling advisering van de Raad van State is buitengewoon kritisch geweest over het wetsvoorstel, omdat het op veel punten een inbreuk is op het eigendomsrecht. Het kabinet geeft in de toelichting niet aan hoe het hiermee omgaat. Deze juridische zware noot van de Afdeling advisering kan het kabinet niet verzwijgen bij zijn verantwoording in 'Brussel'.

Juridische doelen

De Meststoffenwet geeft uitvoering aan de Nitraatrichtlijn en de Kaderrichtlijn water. Het onderdeel fosfaat is vooral een uitwerking van deze laatste. Deze richtlijnen hebben – kort gezegd – als doel de nitraat- en fosfaattoestand in Nederland onder een bepaald niveau te houden. Bij introductie van de derogatie in 2006 was een voorwaarde om voor derogatie in aanmerking te komen een maximale fosfaatproductie van 172,9 kg. De export van nitraat en fosfaat was toen nog heel gering, waardoor de geproduceerde fosfaat vooral ten laste kwam van de bodem en het oppervlaktewater in Nederland.

Oplossing verlagen fosfaatproductie voor behoud derogatie

1. *Houdt geëxporteerde fosfaat buiten beschouwing*

Anno 2016 is de productie van nitraat en fosfaat veel hoger, maar wordt een aanzienlijk deel van de fosfaat geëxporteerd naar het buitenland. Deze geëxporteerde fosfaat moet niet worden betrokken bij de berekening van het gerealiseerde fosfaatproductie, omdat deze niet ten laste van het Nederlandse milieu komt. Door aftrek van de geëxporteerde fosfaat wordt wel voldaan aan het maximaal toegestane productieplafond van derogatie. De staatssecretaris moet hiervoor een lobby voeren in Brussel.

2. *Opkoopregeling of schadevergoeding*

Jarenlange procedures over ontneming van eigendom sieren de Nederlandse Staat en de agrarische sector niet. De kans is groot dat alsdan uiteindelijk alsnog rechten moeten worden verleend waardoor geen sprake is van verlaging van de productie. Sneller, duidelijker en waarschijnlijk goedkoper is een opkoopregeling van fosfaat dan wel een schade-loosstelling. Daarbij zouden de geproduceerde fosfaat door melkrundvee, varkens en pluimvee uitwisselbaar moeten zijn.

3. Generieke korting van maximaal 4 procent

Indien de fosfaatproductie desondanks te hoog is, zou een generieke korting toegepast kunnen worden. Deze moet niet te hoog zijn, omdat deze de juridische toets moet kunnen doorstaan. Daarvan is geen sprake als een verlaging van de fosfaatproductie ook anderszins (eenvoudig) gerealiseerd kan worden (dus export niet meetellen en opkoop).

Tot slot

Indien u naar aanleiding van deze notitie vragen heeft, kunt u mij gerust bellen of mailen.

Met vriendelijke groet,

J.M.M. Kroon